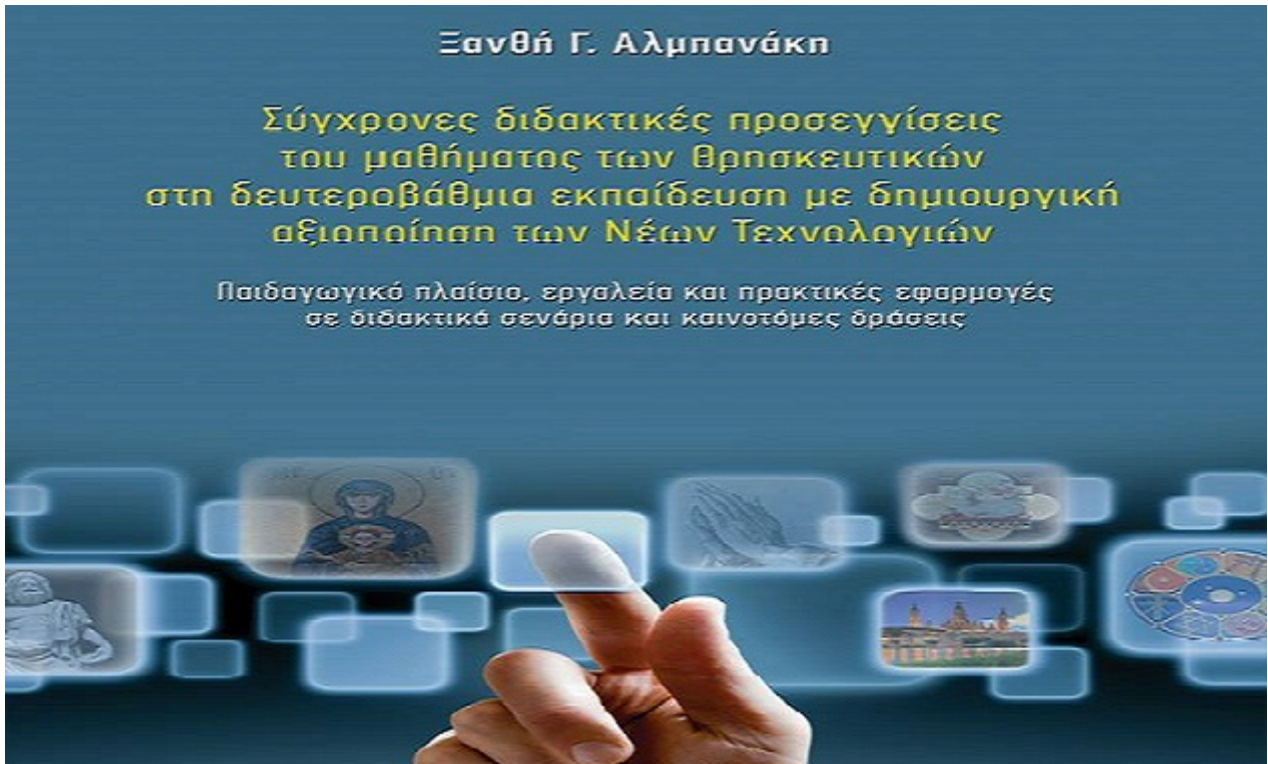


## «Το μάθημα των Θρησκευτικών & οι Νέες Τεχνολογίες»

Ορθοδοξία / Εκδόσεις

Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Αν. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ



Σε εποχές που το (πολυσυζητημένο) μάθημα των Θρησκευτικών βάλλεται πανταχόθεν, τόσο έξωθεν όσο και έσωθεν, υπάρχουν ευτυχώς εκπαιδευτικοί θεολόγοι με μεράκι, που έρχονται να το υποστηρίξουν έμπρακτα και να αναδείξουν ότι πρόκειται για ένα διδακτικό αντικείμενο, που μπορεί και οφείλει να σταθεί στο σύγχρονο σχολείο. Ειδικά όσον αφορά το ζήτημα των Νέων Τεχνολογιών, δεν είναι λίγοι εκείνοι οι θεολόγοι καθηγητές που μοχθούν για να καταστήσουν το μάθημα πιο ελκυστικό για τα παιδιά, κάνοντας χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρει η εξέλιξη της τεχνολογίας.

Ξανθή Γ. Αλμπανάκη

Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις  
του μαθήματος των Θρησκευτικών  
στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με δημιουργική  
αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών

Παιδαγωγικό πλαίσιο, εργαλεία και πρακτικές εφαρμογές  
σε διδακτικά σενάρια και καινοτόμες δράσεις



Η κ. Ξανθή Αλμπανάκη (θεολόγος, εκπαιδευτικός, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος Νομικής Σχολής και υποψήφια διδάκτωρ Θεολογίας) ανήκει στη χορεία εκείνων των συναδέλφων που παραμένουν σε εγρήγορση και φροντίζουν διαρκώς για την αναβάθμιση της προσφοράς του μαθήματος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Τελευταίος καρπός της ευαισθησίας της αποτελεί το πόνημα από τις

εκδόσεις Μπαρμπουνάκη, που αφορά τη διδασκαλία των Θρησκευτικών με χρήση των νέων μέσων και φέρει τον τίτλο: «Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις του μαθήματος των θρησκευτικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με δημιουργική αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών», με υπότιτλο: «Παιδαγωγικό πλαίσιο, εργαλεία και πρακτικές εφαρμογές σε διδακτικά σενάρια και καινοτόμες δράσεις».

Πρόκειται για μια πραγματικά ολοκληρωμένη και εμβριθή προσέγγιση, η οποία προσφέρει ένα πλήθος από προοπτικές στον παιδαγωγό που θα ήθελε να δώσει μια νέα πνοή στο έργο του, μέσα από τις δυνατότητες που του προσφέρει η εποχή του. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά στον Πρόλογό της η Επίκ. Καθηγήτρια της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Βασιλική Μητροπούλου, το βιβλίο της κ. Αλμπανάκη προσφέρει στους θεολόγους των Γυμνασίων και Λυκείων ένα σημαντικό βοήθημα στη διδασκαλία τους, καθώς και πολλές προτάσεις για καινοτόμες δράσεις, με χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών.

Η ανάπτυξη των Νέων Τεχνολογιών στη σύγχρονη κοινωνία δημιουργεί νέα δεδομένα και στο χώρο της Εκπαίδευσης. Τα Προγράμματα Σπουδών αναδιατάσσουν τη φιλοσοφία τους, η οικοδόμηση των γνώσεων επιδιώκεται με νέους τρόπους και στοχοθετείται η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων από τους μαθητές. Τα παλαιότερα μοντέλα μετάδοσης και αντίστοιχης πρόσληψης της γνώσης έχουν δώσει τη θέση τους σε νέα. Σε σημαντικό βαθμό, οι θεολόγοι καθηγητές δείχνουν να αντιλαμβάνονται τις απαιτήσεις που διαμορφώνονται στο νέο αυτό περιβάλλον και ανταποκρίνονται σ' αυτές. Μένουν όμως πολλά να γίνουν και το εν λόγω εγχειρίδιο έρχεται ακριβώς για να θεραπεύσει τη συγκεκριμένη ανάγκη.

Είναι αλήθεια ότι ακούγονται πολλές φωνές που εναντιώνονται ή επιφυλάσσονται απέναντι στην είσοδο των νέων τεχνολογικών μέσων στο μάθημα των Θρησκευτικών. Η κ. Αλμπανάκη φροντίζει πειστικά να απαντήσει στους συγκεκριμένους φόβους, παραθέτοντας αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους το μήνυμα του Ευαγγελίου ούτε αλλοιώνεται ούτε υποβαθμίζεται από τη χρήση των μέσων που χρησιμοποιούνται.

Κατά τ' άλλα, το βιβλίο εξηγεί επίσης γιατί η χρήση των Νέων Τεχνολογιών μπορεί να φέρει τη μάθηση και πάλι στο επίκεντρο της διδασκαλίας, με ποικίλους τρόπους και χωρίς εκπτώσεις στο θεολογικό υπόβαθρο του μαθήματος. Προσφέρεται το απαραίτητο παιδαγωγικό πλαίσιο για την ενσωμάτωση των νέων μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ θίγονται και οι δυσκολίες που ενδέχεται να ανακύψουν στην πράξη. Ακόμη, παρουσιάζονται τα βασικά εργαλεία των Νέων Τεχνολογιών που μπορούν να εφαρμοστούν στην τάξη και παράλληλες εύχρηστες διαδικτυακές εφαρμογές. Έτσι, ο αναγνώστης έρχεται σε επαφή με λογισμικά παρουσιάσεων, εννοιολογικής χαρτογράφησης και άλλα εκπαιδευτικού χαρακτήρα,

εξοικειώνεται με τη δημιουργία ιστολογίων, χρονογραμμών, (ηλεκτρονικών) ασκήσεων, συνεργατικών ιστοσελίδων (wiki) και συννεφόμενων, μαθαίνει για τις κατασκευές εικονικού μουσείου και αφίσας (glogster), ενώ τέλος προσεγγίζει τον πλούτο των νέων δυνατοτήτων που παρέχουν οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας: διδασκαλία με κόμικ, ιστοεξερεύνηση, αξιοποίηση του Ψηφιακού Σχολείου, υπηρεσίες διαμοιρασμού ψηφιακών αρχείων, διαδικτυακούς πίνακες ανακοινώσεων (wallwisher), και εφαρμογή voki. Οι προτάσεις που κατατίθενται συνοδεύονται από ευκρινή παραδείγματα εφαρμογής και έχουν βέβαια ενδεικτικό χαρακτήρα.

Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενοι έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις του μαθήματος, σχέδια εργασίας, αλλά και καινοτόμες δράσεις που ήδη έχουν δοκιμαστεί στη σχολική πράξη – όλα απαραίτητα στις διαγραφόμενες νέες απαιτήσεις για τη διδασκαλία του μαθήματος. Όπως μάλιστα δηλώνεται, τα προτεινόμενα σενάρια έχουν εφαρμοστεί μέσα από ποικίλες διδακτικές μεθόδους (συνδιδασκαλία, υποστηρικτική διδασκαλία, συνδυασμοί μοντέλων συνεργατικής διδασκαλίας), ανάλογα κάθε φορά των μαθησιακών αναγκών και των αντίστοιχων απαιτήσεων. Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται/παρουσιάζονται θρησκευολογικές ιστοεξερευνησεις, διεπιστημονικά και διαθεματικά project και σενάρια (με τη Φυσική, τη Βιολογία, την Οικολογία), και άλλα που αφορούν τη Βίβλο, τη διά Χριστόν σαλότητα, την τέχνη κ.ο.κ.

Παρατίθεται, ακόμη, η ανάλυση των βασικών αξόνων των διδακτικών προσεγγίσεων που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες προτάσεις και το αντίστοιχο παιδαγωγικό πλαίσιο (ομαδοσυνεργατικότητα, διερευνητική, project, βιωματική, διαπολιτισμική, διεπιστημονική και διαθεματική).

Αξίζει να σημειωθεί ότι το κείμενο διανθίζεται με εικόνες που καθιστούν περισσότερο σαφές και εύληπτο το περιεχόμενό του, ενώ το όλο έργο πλαισιώνεται με πλούσια βιβλιογραφία για περαιτέρω έρευνα και μελέτη.

Συμπερασματικά, είναι σαφές ότι πλέον σήμερα, αυτό που το μάθημα χρειάζεται περισσότερο απ' όλα δεν είναι οι κραυγές και οι δηλώσεις εντυπωσιασμού, αλλά η σοβαρή δουλειά που πρέπει να γίνει, ώστε να εμπεδωθεί κοινωνικά η προσφορά του μαθήματος των Θρησκευτικών στον κόσμο που έρχεται. Η δουλειά της κ. Αλμπανάκη φρονούμε ότι υπηρετεί την κατεύθυνση αυτή και οπωσδήποτε αξίζει της προσοχής τουλάχιστον των «μάχιμων» θεολόγων των σχολείων μας.

<http://bit.ly/1aWT12i>